

(0/38)



# LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA  
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREUANTONI LÓPEZ, EDITOR  
(Antiga casa I. López Bernagossi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA  
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico  
y Extranger, 2'50

## LA SENMANA ULLADA POLÍTICA

**Y** va succeir que l'govern determiná confiar al Papa la solució de la qüestió promoguda pel bisbe de Tuy ab la seva famosa circular.

Y va succeir que al cap de molts dies vingué del Vaticà una minuta de document donant á n'en Romanones una satisfacció á mitjans ab indicació al prelat gallego de que havia de firmarlo.

Y vels'hi aquí que l'bisbe de Tuy, en lloc de suscriure l'document vaticanesch s'ha despenyat ab una nova declaració altanera y arrogant qu'encaixa deixà enrera á la circular de marras.

—Romanones á mi?—dirà l'home quadrantse com un matador á punt d'etxibar una estocada al toro.—Pues ni Roma, ni Romanones!

Y ja la tenim armada novament. El govern s'ha vist obligat á fer causa comú ab el ministre de Gracia y Justicia, y unànimement ha decidit presentar querella al Tribunal Suprem contra l'bisbe recalcat. No crech que l'mascle de la Tuyas perdi per aquest motiu cap hora de dormir. Si en lloc de bisbe siguiós periodista potser sí que se'n faria deu pedrals y coneixeria prompte les delícias de la Celular. Pero es mitrat... y encare més que això, no es sols un home, es una institució, es l'episcopat en massa que fa causa comú ab ell, perque dintre de l'actual estat de coses s'considera fort, invulnerables y agarrat a molt bonas alabadas, y té una mà groixa, molsuda y ben nudrida, y per què la té, sino pera confirmar, encare que sigui al mateix govern?

Si l'que avuy regeix els destins d'Espanya cumplí en tots els seus compromisos democràtichs, dificilment trobaria una ocasió mes propícia que l'actual pera guanyarse l'decidit apoyu dels elements populars. ¿Pero qui se'n fia de aquests pastelers, que ab els seus egoïsmes y las seves perfidias han destruït la confiança del poble?

Totom sab que son ans que demòcrates cortsans incapços de afrontar una situació de franca emancipació del poder civil, y que no han de ser may ells—els autors de la Lley de Jurisdicccions—els que puguen posar en exercici les energies que requereix la lluita contra l'clericalisme.

Així es que quan se'la vegi retuts per terra plens de blaus y recorulantse sota una pluja de cops de bácul, el poble liberal y democràtic dirà:—Teniu lo que us hauvei buscat: teniu lo que us mereixeu.

\*\*

Encare hi ha marejada respecte á qui ha de ocupar la jefatura del partit liberal. Son molts, moltissims els de la colla que s'inclinan á n'en Moret y han fet al efecte significatives demostracions.

Se considera necessari restablir á tota costa l' pacte del Pardo. Dos sols partits turnants y dos sols jefes, y res de fraccions intermitjents que dificultan el funcionament del torn pacífich; aqueix torn que comunica la cuyaña ab el menjador, y per el qual passan els plats substancials, que ara devoran els uns, ara's cruspeixen els altres.

Els dos únics capitostos que s'aniran passant la pilota està decidit que siguin en Maura y en Moret, en la mateixa forma y disposició ab que avants eran en Cánovas y en Sagasta.

Naturalment, que al procedir com procedeixen, creuenen contar ab la passivitat y la poltroneria del país... y tot anirà bé per ells si l'poble espanyol no's decideix de una vegada á fer lo que deu, exclamant:

—Vaja s' ha acusat. A casa meva qui mana soch jo.

\*\*

La reapertura de les Corts sembla que s'aplassa pel 31 de octubre. Els Bertoldos del Gobern tenen el dret de triar el dia en que han de ser penjats, y no'n troben cap que l's vingui bé.

Jo d'ells obrirà les Corts el dia 31 de desembre

á les 23 y 59 minuts, y las tornaria á tancar el dia de janer al primer minut de l' hora primera. Així cumplirà l' precepte constitucional, y ni temps quedaria de que'l possessin al coll el llaus escorredor.

PEP BULLANGA

## MOMENTS SUPREMS

A qüestió del tractat de comers ab França es grave, gravíssima, implicant una formidable amenassa contra un gran número de indústries principalment catalanas.

Com que's traballa á las fosques ningú pot dir en aquests moments abont anirém á parar. Pero tots els síntomas resultan alarmantissims.

Al aprobarse l'última reforma arancelaria s'establí la segona columna que comprenia l'últim lí-

mit de les concessions que podia fer Espanya en sos tractes ab els extrangers. Bé ó dolent, acertat ó desacertat, aquell límit era una norma á la qual podian atemperar-se 'ls productors en els seus càlculs. En la discussió á que donà lloc la reforma se feren declaracions importants pels homes més significats dels partits monàrquichs, de las quals se deduhí clarament que no's concertarien tractats comercials, com no sigués sobre la base de la segona columna, la qual sols las Corts podian modificarla.

Pero està vist que les promeses més solemnes dels partits monàrquichs, son tan livianas que se las ne porta l'vent a la primera bufada. Avuy ja no hi ha res de lo dit. S' estan fent els preliminars del tractat ab França, y ja s'ha procurat que ni un sol representant de l'industria tingúe intervenció en més operacions tan delicadas. Uns quants buròcrates ignorants se les han hagudas d'heure ab els representants francesos, que tenen en la comisió la flor y nata dels seus tècnichs. Se parteix de la base de rebalar la segona columna, establint unes noves tarifes adicionals, que haurán de regir pera tots els dàmés tractats que s'realisin baix la condició de

la nació més favorescuda, lo què equival á obrir les rescloses de la producció extrangera pera que invadiexi sense desborbs el nostre mercat interior.

En les negociacions ab els francesos, cap dificultat hi ha hagut, segons sembla, mentre s'ha sigut qüestió de rebaixar els drets en detriment de un sens fi de indústries establertes á Catalunya. En canvi quan els representants espanyols han demanat una rebaixa pera facilitar la introducció dels nostres vins á França, els comissionats francesos s'hi han oposat y s'han interromput momentàneament les negociacions. Pero aquestes seran reanudades, y lo que no han fet els comissionats se diu que ho realisaran sense inconveniente el ministre de Hisenda espanyol y l'delegat francés Mr. Cambon. Qualsevol ha de veure que l'nostre ministre de Hisenda tira á sacrificar grans interessos industrials, sense obtenir la compensació més mínima per lo que atany als agrícols. Y l'govern creu qu'està en el seu dret al procedir en aquesta forma.

\* \* \*  
Segons el ministre l'govern pot tractar com mi-

## Las dugas manifestacions



Al carrer..

Darrera les persianas.

llor li sembla, prescindint de la traba de la segona columna y prescindint de tot, ab tal que després sometí l' conveni á l' aprobació de les Corts.

Se tracta ab això tan sols de donarli una apariència de legalitat, dat que les Corts no poden discutir-lo punt per punt, ni poden prendre compte de les raons que hajen motivat les rebaixas per impugnarlas y fer valer la rahó: les Corts han de aprobar el conveni en conjunt, ó en conjunt han de rebujarlo. Y lo últim difícilment ho farán may, dada la falta de independència de la major part dels nostres representants en el Parlament, fills de la influència oficial y ab el govern ligats pels vínculs indescriptibles de interès personal, contraposat en molts casos al interès de la nació.

Així, el mateix Sr. Maura que s' havia compromés á impugnar el conveni, ha declarat que's creuarà de brassos, si al presentarse á les Corts porta la firma del rey, perquè ell ans que tot es monarquich.

Així, altres personatges del partit liberal que havien deixat entreveure la seva oposició al mateix, han dit que l' votarien perquè ells per damunt de tot son disciplinats.

Ab aquestes declaracions tan francesas y desembosadas queda patentisat que l' país productor no pot esperar res dels homes qu' estan al servei del règimen y de les oligarquies, pero al mateix temps se demostra palesament de ahont prové tot el mal... y per consegüent quin ha de ser l' únic remey salvador. Ells ho diuen clar: «El règimen y las oligarquies ens obligan». Donchs responguen els productors ab la mateixa claretat: «El règimen y las oligarquies ens reventan, y hem de acabar ab tot això».

Perque es odia lo que s' està fent. Se labora pera destruir la poca riquesa, la poca esperança d' Espanya á regenerar per medi del treball, ab la mala sombra que s' operá la perduda de les colonies. Son els mateixos homes que feren una feyna els que s' han emprés l' altra, com si s' haguessin begut l' enternit. Pero això no pot ser, y això no serà si l' país vol.

Cal destruir en primer terme l' embull de antagonismes que han tractat de crear entre la indústria y l' agricultura. Poch ha de costar restablir la veritat de l' armonia entre una y altre y la estreta relació vital qu' entre elles existeix, tant més patent en el punt concret del tractat ab França, en quant el sacrifici de la indústria, no implica poch ni molt la millora de la sort de l' agricultura.

Cal rebatre la infusa guerra que s' està fent á Catalunya presentantla com explotadora de la nació y egoista y ambiciosa de la riquesa agena. No, Catalunya no pugna per empobrir lo restant d' Espanya, sino més bé pera realzar las energías de totes las regions espanyolas. El mateix moviment polític que ha iniciat ab tanta decisió ho revela clarament. Tal vegada, els amenassats poders oligárquics no han trobat millor manera de neutralizarlo que vulnerant els interessos materials de la regió catalana. Pero si creuen qu' empobrintla la deprimiran, si s' imaginan que sangranlla la postrarán, s' equivocan llàstimosament. Catalunya sabrà defensarse, y al últim les restants regions espanyolas li faràn justícia, perquè té rahó y medis de patentisarla.

En els moments de prova que se 'ns ne venen al damunt, en vigilias de un nou atentat que promet ésser pel treball y la producció, lo que ha sigut pera la llibertat del pensament la incalificable Lley de Jurisdiccions, s' imposa una nova vigorisació del gran moviment de Solidaritat catalana, en el sentit genuí de retornar al poble espanyol el dret imprescriptible de regirse y governar-se á mateix.

Ja no hi ha de haver en aquest punt diferencies de cap mena; ja no hi caben tampoc vacilacions. L' amenassa pesa igualment sobre totes las classes socials de Catalunya. Patrons y obreres están en imminent perill de pèdreto tot: aquells els seus interessos, els últims fins las engranades del seu pàtan rudament afanyades. Precisà una treva y una formidable coalició de defensa mutua. Que se solidarisi Catalunya en massa. Està á punt de ser arruinada traidorament. Lo que s' intenta ara es igual que arrasarla y sembrarla de sal.

Ens hi va l' existència, Y es hora ja de recordar-se de aquell proverbio fill de un poble viril y resolt: «Per la vida 's pert la vida.»

P. K.

## La Festa de la Llibertat

### CONSIDERACIÓNS



A l' ha presenciada el poble de Barcelona la titulada *Fiesta de la Libertad*, y l' ha presenciada ab indiferència, sense entregars'hi, com altres vegades, á corber y ab entusiasme, sino més bé prenentla per un de tants espectacles públics gratuïts, y deixant bonament que un home afanyós de preponderància y el grup que'l secunda, cada dia més redhibit, fessin esforsos de flaquesa pera inflarla y donarli apariencias de calor.

Quan els convidats francesos y russos, enviats á buscar á París á l'última hora, se dirigian desde la estació de França al Hotel Colón, la glorieta de acompañants, que no arribava de bon tros á mil cincents persones, suplia las deficiencias del número ab l' estrepit de la demonstració.

Un espectador va dirho ab frasse gràfica: —Cridant perquè 'ls cegos se figurin que son molts.

Pero 'ls cegos á Barcelona no abundan, y tothom, y sobre tot els que, segons l' organisador del acte, contemplaven el pas de la comitiva desde darrera las persianas dels balcons tancats, pogueren ferse carrecen exacte de aquell verdader fracàs.

La brenada del Coll ja estigué un xich, no gayre, més animada. El dia convidava y els nostres obrers no desperdiçian mai la ocasió de fer una forada ab la família. Pero no's pensin, per això, que l' acte tingui punt de comparansa ab els qu' en aquell mateix siti s' han celebrat en anys anteriors. Dihent

que quedà disminuit de dos terços ó tres quarts respecte al menos concorregut, que fou el del any passat, dispersat per la pluja, ens acostarem á la veritat.

Y no's podrá dir que ningú, dintre del partit de Unió republicana, traballés en contra de la Festa, perque qui ho digués faltarà á la veritat. Una gran part dels nostres correligionaris deixaren de associar's hi, y això fou tot. Obraren aixís, no perque no considerin digna de ser commemorada la gloria Revolució de 1868, sino senzillament per no prestar-se ja més a sostener un equívoc pernicios. La Festa, ab totas sus apariencies de conmemorativa de una gran Revolució, era un alarde anti-solidari. Aixís se deduïa de cert incís que figurava en l' alocució suscrita pel president de la Junta Municipal. A sa qualitat de anti-solidaria reunia la tendència manifesta de realzar el decaygut poder personal de un home jactanciós, qu' està cansat de dir que'l partit republicà no existia á Barcelona, fins qu' ell va venir á organizarlo; qu' ell ho ha fet tot y, per tant, tot se li deu, y está en el dret de disposarne á la mida del seu gust. En un dels actes de la propia festa no s' excusà de dirho ben clar: «*El pueblo soy yo!*»

Donchs la immensa, immensíssima majoria del partit republicà; els 35,000 vots del any 1903 no estan per baladronades, ni per dictaduras, que foran, pera qui s' prestés á soportarlas, no ja sols el desconeixement de la democracia, sino fins la negació de la propia dignitat.

\* \*

Al apartament de las personas més significadas del partit havia de corresponder necessariament el de una gran part de la massa republicana cada dia més distanciada de un home que desde que arrojó *las muletillas*, no dona un pas que no ensopagi ó que no caygui; de un home qu' està afrontant els sentiments més vius del poble català y plantant cara al únic jefe del partit de Unió republicana qu' rodeja una aureola d' inmaculats prestigis intelectuals y ètics.

No s' pot negar que, en sa part externa, el programa de la Festa era atractiu y estava ben combinat, que no en va las condicions que com a jefe li faltan al seu autor, las té sobradas com á empresari de un partit polític de carácter popular. Mes no es això lo que avuy se necessita. No s' guanya l' adhesió virtual de un poble portantlo á ser espectador y comparsa á la vegada d' espectacles més ó menos pintorescos y grandiosos, sino marcantli orientacions acertadas, que despertin en ell la confiança, la convicció y l' entusiasme que palpita en las sensibles entranyas populares. De fer valer l' aparato y d' estimular las sensacions ja se'n cuyaia prou la Iglesia católica pera fer passar certas coses qu' ella no vol que s' analisin, y en això, un partit de conviction y de lliure examen, com el republicà, no té per què imitar als que fan de la liturgia la seva arma predilecta.

Fou realment una idea d' empresari llest la d' enviar á buscar á l'última hora representants de França y delegats de la Duma russa per imprimir á la Festa un gran interés de curiositat. Pero respectant, com es degut els devers de la més alta consideració que mereix tot hoste de Barcelona, hem de dir que no valia la pena de que vinguessin á visitarnos, á lo menos pellos motius en que fou basada la seva expedició. Si ells haguessin pogut endavinar que se'ls feya venir á consagrar la escissió de la Unió republicana, solemnement consagrada en l' Assemblea del 1903, á donar ayre al conat de formació de un nou bando que intenta diferenciar-se á l' hora en que més que mai la unió s' imposa, alsant una bandera de pseudo-radicalisme, encubridora de ambicions personals, temí per seguir que s' haurían negat á emprendre l' viatge. Y no es que 'ns dolguem que l' hajen realitat, especialment els delegats russos, si es que han tingut temps de ferse cárrec del gran moviment de Solidaritat catalana y de sa véritable significació, ells que saben que á la Revolució russa prestan el seu concurs homes de totes las ideas, tendencias y classes socials, fermament solidarizats.

\* \*

Pero l' apressurament del organisador de la Festa al acudir al extranger en busca d' elements pera realisarla, sembla reconéixer per causa un altre motiu, que no podem deixar de registrarlo.

La Revolució del any 1868 fou essencialment espanyola. Ni en els seus preparatius, ni en la seva realisació tingueron de cap mena ab el moviment de las ideas de carácter universal. Se concretà á enderrocar un tron, substituint un règim de tiranía per un altre règim democràtic. Sigué, donchs, una Revolució exclusivament interior, de casa nostra.

Aquest caràcter, cert que no exclueix que 'ls extrangers admiradors d' Espanya y partidaris de las llibertats públiques, se fassin un honor conmemorantla; pero sembla que ab més interés y ab més devoció qu' ells están en el cas d' efectuarlo els mateixos espanyols.

Donchs bé, en la Festa de aquest any, organisada pel president de la Junta Municipal ab el caràcter exclusivista y personalíssim qu' hem indicat avants, ell no s' hi ha vist acompañat per un sol diputat de la minoria republicana. ¿No es aquest fet extraordinariamente significatiu?

Sols així s' explica que á darrera hora envíen un comissionat a París á buscar representants de alguna cosa, fossin els que fossin. Els que s' prestessin á venir serien ben rebuts. Això es que far els empresarios en els moments de apuros. Calia tapar un buyt, l' ausència dels de casa, ab la presència dels extrangers. Y figurant entre 'ls últims dels representants de la Revolució russa, en el seu concepte y als ulls dels públics impresionables, el buyt havia de quedar omplert y la Festa realisada.

Pero els efectes rebuscats, per enginyosos que siguin, no perduren. Y en la Festa ultimamente celebrada lo que queda més de relleu es que'l diputat per Barcelona està sol, enterament sol, entre 'ls seus companys de minoria, y cada dia més abandonat y vist ab més desconfiança per aquell partit vigorós que l' any 1903, quan ell encara no havia arrojado *las muletillas*, portà 35,000 vots á las urnas electorals. Els errors polítics se pagan molt cars.

P. DEL O.

## BATALLADAS

L' infortunat Nakens ha publicat unas cartas molt sentidas, respecte á la intervenció que va tenir en l' assumpt Morral. Explica un verdader conflicte de conciència ab una sincritat que conmou. Entre altres cosas diu que retxassa l' consell que varen donarli alguns amics de que alegués qu' en Morral va amenassar-lo, per invocar la eximent de la por insuperable, únicament medi de conseguir l' absolució, y afirma que retxassa aquest subterfugi per no ser veritat. Prefereix el presidi á la mentida.

No hem de fer comentaris sobre aquesta actitud digna del austèr periodista republicà. Sols desitjém que aquesta vegada la Justicia sigui psicòloga y tinguí entranyas. El fiscal demana contra en Nakens y 'ls demés individuos que li prestaren ajuda 9 anys de presó major.

\* \*

A n' en Ferrer, el fiscal el considera com á complíce de 'n Morral y demana que se li imposin 16 anys, 5 mesos y 9 dies de reclusió temporal y demés accessòries.

Serà precís que aqueixa pretesa complicitat se posa en evidència de una manera clara y que no dongui lloch á duptes de cap gènero, pera que la conciència pública pronuncié l' seu fallo, qu' es el que ha de prevaldre en definitiva.

La causa, si hagués sigut calificada conforme á lo que determina la llei d' explosius, hauria hagut de passar al Jurat. Ha sigut calificada com á regicidi frustrat y entindrà en ella l' Tribunal de Dret.

Els magistrats destinats á fallarla han de tenir en compte qu' Espanya en pés y l' mon enter tindrà de d'ells fixa la vista.

Per avuy no dihem res més.

En Salmerón ja torna á ser á Madrid fort, plé de salut y alé y més confiat que may en el bon èxit de Solidaritat catalana.

Els fills de Catalunya cada dia més distanciats de las institucions, ja 'ns cuidaré de justificar plenament la confiança serena del ilustre Jefe de la Unió republicana.

Ha passat el XXXVIII aniversari de la gloria Revolució de Setembre, sense que ni en Montero, ni en López Domínguez, ni en Gullón, ni cap dels personajes qu' estan avuy al candelero y contribuïren á aquell acte se recordés de anar á depositar un brot de llores sobre l' sepulcre del general Prim.

Qu' s' hi farà! Deurán tenir por de que l' invicta capdill s' aleix de la sepultura y 'ls calcigüés ab una mirada de las seves.

L' Audiencia de Barcelona ha revocat l' auto de processament dictat contra 'ls Srs. Mussons y Llansana, presidents respectivament del Centre autònomista de Igualada y de la Secció d' Enciclopedia del Ateneo igualadí.

Vels'hi aquí que al caciquisme de 'n Godó que havia carregat aquesta escopeta de dos canons, li han sortit tots tres per la culata.

En el Congrés socialista de Mannheim (Alemania) s' ha discutit la qüestió de la huelga general. L' eminent Bebel la va combatre fundantse ab motius de una gran forsa persuasiva.

«Sols en el cas—digué—que s' arribés á retirarnos las concessions que 'ns han sigut fetas, entre elles el sufragi universal, esclatarà inevitablement la huelga general y en sa conseqüència la revolució passaria á ser un deber de tots els proletaris.

\* \*

Vegin els nostres obrers la importància que donan els seus companys de la ilustrada Alemanya á l' acció política armonizada ab la social y exercida per medi del sufragi.

Y si estiman tant aquesta conquesta, es senzillament perque tenen fé absoluta en la seva virtualitat redemptora. Unicament pera 'ls cas de que 'ls siugés arrebatada, se sortirian de la legalitat, pera jugars'ho tot desesperadament, en una huelga y una revolució.

Els socialistes alemanyans saben abont van y es per això qu' exerceixen en el seu país una influència creixent, que pesa á qui pesa, arribarà á ser decisiva.

Anant ab automòbil á la Granja á celebrar conseil de ministres, el carruitje va topar ab una paret y siguieren despedits en Navarrorreverter y l' Àlvaro, inferintse alguns nyanyos encare que de poca consideració.

Comensin á pensar ab lo que 'ls passarà l' dia que, en lloch de topar ab una paret topin ab el país. Quan això succeixi no hi haurà remey per ells: s' estrellaran.

El regionalisme á França. El president de la República, á Agen, ha pronunciat un discurs enalitzant á la patria petita «sense la qual—digué—no es possible arribar á la gran.»

Clemenceau, l' insigne republicà, à l' època del actual govern, que tant se distingeix per sa política radical, pero radical de veras, no de boquilla, acaba de pronunciar un discurs á La Roche sur Yonne sentant la següent afirmació: «El pervindre de la República depén del desenrotill de las llibertats regionals.»

Aquestes manifestacions fetes pels homes més emblemàtics del govern de una nació que fins ara s' havia distingit com eminentment unitaria, revelan qu' estém molt ben orientats els republicans que secundant las inspiracions de 'n Salmerón presten el nostre concurs á la causa salvadora de Solidaritat catalana.

La qual no sols respon á las exigències de avuy, sino també á las previsiones dels temps que han de venir.

Ja l' han trobat al fi al capellà francès Delarue que havia desaparegut y á qui tothom donava per mort. L' han trobat á Brussel·les quan ja s' havia deixat crèixer la barba, laisissantse completament.

Mentre al poble de Châtenay li cantavan las ab; soltas, ell estava en brassos de la professora Fremont que s' hi havia anat á reunir, impulsada per molts imperiosos. Dins de poch temps el pare d' ànimacs, serà pare més efectiu, més dintre de l' ordre natural... pare de un balet ó una marreca.

\* \*

Nosaltres lluny de censoriar li envíem la més cordial enhorabona. Dirà algú que ha obrat com un mal sacerdot, mes nosaltres proclamarérem que ha procedit com un home de bé.

Altres de la classe en un compromís semblant haurien abandonat á la dona seduhida y no s' haurien recordat més del fill que hagués engendrat. El capellà Delarue ha demostrat qu' en cassos de naturalesa tan delicada, lo menos escandalós, moralment considerat, consisteix en

MONISTROL DE MONTSEBBAT, 2 de octubre

Monistrolencs: L'enemic irreflexiu del redemptor moviment solidari trubla á la desesperada. Des de la conferència, ó lo que sigui, d'aquell subjecte sospitos y enigmàtic, que en nom de la Solidaritat logrà reunirnos y que tan mala impressió deixá en aquesta vila ab sus intemperancies, els enemics inconscients de tan simpatia obra gasteran infinites que no extranyaria que al millor dia vegessim aquesta població crement per los cuatro costats. Un pagés que està molt cap-ficat ab els mils de pessetas que's gestan ab el Matadero, els burots y el nou local en projecte, y que assegura que tot això sortirà del front y estomàch dels seu art, jura y perjura que no passaré gaires dies sense veurler la gran fumerada. En previsió de lo que puga succeir, els que no dormim sempre, hem fet bona provisió de bombas y mangueras.

GUIAMETS, 8 de setembre

Tenim en aquest poble un gallinot negre que sab cantar molt bé y que té el bec molt refinat. El dia 8 del passat mes s'enfilà dalt del cossi de las mentides diuen que tots els que tenim LA CAMPANA DE GRACIA anírem al infern, y no tant sols els que tenim LA CAMPANA sino tots los que tenen diaris republicans.

Vaja; aquest mico ja deu volgut que parlém d'ell. Començam á arrancar la sotana.

MASSANET DE CABRENY, 2 de octubre

Un home que no tingués el descaro del nostre mossén Grabat, jamys s'atreveria á parlar de cosas que cap autoritat poden tenir en boca de qui practica tot lo contrari del que diu. L'amor al próxim de qui va parlar el diumenge últim desde'l cubell de las pallofas, sens dupte ell deu entendrel fent tota classe de marranadas á qui no's presta á servirlos de juguet, buscant maranya entre las famílies y embolicant ab processos á las autoritats que no volen que falti recordadament á las lleys. Veritat que d'això se'n diu predicar conciencia y vendre vina gre. A menos que l'buena del nostre mossén Grabat enguixi, solzament per proximá unes monjas franceses que fa pochs días han vingut y á las qu'ell visita casi diariament!

Y a propósito de las monjas: sabém de bona tinta que l'trust que las ha portadas aquí no té altre fi qu'escalar a la classe traballadora. ¡Alerta, doncs, no us fiueu mai de qui de temps sabeu ja que son els vostres més encarnissats enemics!

La major part dels pècodors passan la vida ofenent á Deu... y confessantse.—Clement XIV.

## UN SUCÈS LAMENTABLE

Els germans Cléveland, diumenje al vespre estiguéreren en perill de ser linxats. L'història de las diferencies entre un d'ells, nomenat Franz Arthur y l'Sr. Lerroux es conegeuda á Barcelona. Donà aquell una conferència l'any passat á Fraternidad republicana, à conseqüència de la qual sigueu empresonat. Durant el seu llarg cautiveri, pretén que ls elements de aquella associació l'abandonaren, y havent contret més tard coneixensa ab alguns catalanistes, ab motiu de anar aquests á visitar correligionaris seus igualment presos, en Cléveland els hi agració l'ausilio que li prestaren.

Un semanari catalanista's feu eco dels resentiments de'n Cléveland contra'l Sr. Lerroux, y ab això n'hi haugé prou pera que alguns intemperancies anessin á la mateixa presó á insultarla á l' hora de la comunicació. Estigué en un tris com no s'armá un conflicte entre ells y algunos catalanistas que allí s' trobaven.

En tot això alguns periódics lerrouquistas dirigiren al pres las més grans ofensas. El presentaven com un timador y per negarli tot, fins el seu estat civil y la seva naturalesa, li negavan.

Sortí per fin en Cléveland de la presó, previa fansa de 500 pessetas reunidas en suscripció pública, á la qual hi contribuiren distints persones compadescudes de la seva situació. Un dels primers actes de'n Cléveland al veure's en llibertat sigueu enviar dos persones al Sr. Lerroux á demanarli compte de les ofensas que se li havien infert desde *El Progreso*. El Sr. Lerroux eludió la qüestió, elegant que l' seu retador era un home indigne, y posantse á la disposició de qualsevol dels dos padrins que volgués fer seva la pretensió de'n Cléveland. Aquesta sortida del director de *El Progreso* sigueu molt comentada á Barcelona. Se anunció l' propòsit de'n Cleveland de publicar una fulla explicant-ho tot; y desde alashores se redoblen els atacs en contra d'ell en els periódics lerrouquistas y casi tots las nits, al retirarse al seu domicili de la Plaça de Letamendi, se veia insultat, provocat y amenassat per alguns individus que allí s' esperaven. Ecls vigilants de nit hagueren de intervenir més de una vegada en la qüestió per evitar un conflicte. Ecls veïns estavan cada dia més disgustats al veure que aquell siti més que Plaça de una ciutat civilizada semblava un aduar d'Africa.

En tot això sortí la fulla. En Cléveland en ella se defensa y ataca: apela de la seva identitat que li havia sigut negada al cònsul del seu país; afirma qu'era impossible alcansar una reparació als agravis que li ha infert el Sr. Lerroux «porque díu»—no puedo querellarme siendo diputado; no puedo batirme com él porque tiene miedo, y tampoco puede batirte porque nunca vá solo, sino que como un soberano lleva siempre una docena de fieles mercenarios. Anunció, finalment, la publicació de una nova fulla titulada: *Moralidad lerrouxista*, prometent que será ilustrada ab importants documents.

\*\*

Aquests son els antecedents del assumptu, exposats fidelment, sense comentaris, ni passió. Ecls fets del diumenge passaren així, segons referencias que tenim per verificades.

Marxaven els germans Cléveland carrer de Aribau amunt, acompañats d'un amich alemany, per allà á quarts de nou del vespre, quan un individu, ab un ganivet obert se l'anava á tirar á sobre. Fàcilment el desarmaren aplicantl una trompada á la cara que li feu rajar alguna sanch. Sense donar gran importància al fet, se dirigiren á sopar á un bodegó situat á la Plaça de Letamendi, y allí signaren avísats de que un bon número de individus se disposaven á sortir de la Casa del Poble plens d'excitació. Hi ha que advertir que l'ular del ganivet, immediatament després del succès, s'encamína á la Casa del Poble. A prechs del amo del bodegó, els germans Cléveland se trasladaren al seu domicili. Al poc rato se presentava una munició de gent excitàda, bramant contra 'ls germans Cléveland. Al persuadirse que se'n havien anat á casa, alguns, escalas amunt, invadiren l'edifici. Se descarregaren grans cops á la porta, y no faltava qui parlés de anar á buscar petroli per incendiàrla. En això, els germans Cléveland anaren a refugiarse al pis del costat, saltant de un balcó al altre y desde la Plaça l's hi etxegaren un bon número de tirs de revòlver, que deixaren escrostonada la paret de la fàbrica de la casa sortint illesos els dos germans, si bé un d'ells ab el pantalón atravesat per una bala.

Molt tardà la forsa pública á arribar al lloc de la occurréncia; els assaltants resistíen á las intimacions de la policia; sols quan se presentà un fort piquet de guàrdia civil de caballeria se restablí l'ordre. Ecls germans

Cléveland siguieren conduïts á la prevenció enmanillats; pero á les pocas horas foren posats en llibertat pel Jutge instructor, el qual ha dictat auto de presó contra alguns dels assaltants, entre 'ls quals s'hi conta un tal Mombert (a) Bota, qu'estava al servei dels caciches de Gracia, y ayav pertany á Fraternidad republicana y está colocat en la tenència de arcaldia del tercer districte.

\*\*

Barcelona, en massa, ha vist ab gran disgust aquests escenes. Ni las qüestions personals, ni molt menys las polítiques s'han de ventilar may en aquesta forma. Contra las ofenses hi ha l'Còdich del honor, hi ha 'ls Tribunals de Justicia, hi ha, finalment, el despreci, qu'és tal volta en molts cassos, la millor solució. Posar en joch al matonisme, no te res de republicà y's fa de tot punt incompatible ab la manera de ser, y ab la cultura y la morganeració d'una ciutat de la importància de Barcelona.

Les autoritats que no poden ignorar com s'ha armat tot això, ni qui ho fa y qui ho fa á lo menos ho consent i ho justifica, están en el cas de acabar-ho á tota costa.

## PREPÀRAT?..

:Desventurat Romanones, no t'has ficat tú en mal ball!  
:Tenir pit per plantar cara als venerables prelates de la Santa Mare Iglesia!  
:Atrevirte á molestar als qui del gran remat místich son àmols espirituials!..

:Prepàrat á anarten d'oros; prepàrat á rodolar per la pendent escabrosa per hont se'n van á can Taps els que tenen la osadia de no acceptar resignats la carinyós tutela dels subdelegats romans

:Ja se que la rahó t'sobra; ja se que 'l pas radical que has dat sobre 'l matrimoni es d'una legalitat exempta de tot reparo... Tant se val: petit ó gran, has inferit un agravi als privilegis sagrats de la Iglesia soberana, y això, noy, ho has de purgar abandonant la cartera y ananten ab el cap baix á plorar els teus extravians en algun recó ignorat.

:¿Qui dimontri va enganyarte? :Qui?.. :Per ventura no sabs que en aquesta terra hermosa sobre el dret, sobre l'Estat, sobre las lleys establestas, sobre 'ls sorges y 'ls paisans, sobre 'ls poblets y las vilas, sobre els elefants y 'l gall, sobre els rouras y las bledas hi ha els dignissims capellans?

:Aqui no ho perdís de vista tens llibertat per tocar tot lo que 't dongui la gana: toca, si vols, al traball; toca á la classe pagesa; toca als pobres industrials, fins pots tocar á la Marina, pero iguardá de tocar res que's refereixi al clero ni als interessos sagratis!

:I llyuyter tú ab un bisbe!.. :Tonto! :Discuti ab quatrel.. :Babau! Ni que risquis ni que rasquis, per més que 't hajis buscàt la protecció dels conspicuos, el de Tuy t' aplastará y tot això que ara 'ns contas de processos criminals y supressió de mesadas, veurás com al cap-de-vall se fonda com un bolado y may més se'n parlará.

:¿Que no? :Que això va de serio? :Que al últim t' impossarás y al bisbe de Tuy y als altres que l' han volgut imitar els faràs passar pel aro! :Permetme, comte barbà, que 'm rigui dels teus propòsits, hermosament saturats de candidés progressista; no obstant—vaig á sorteclar—si logras passar la teva y sense haver d'abdicar t' aguantas al candelero, després d'haver castigat á tota la gent de mitra, —ives si ho deuré trobar extrany!— creuré que hi ha Providència, creuré que 'ns podem salvar, creuré que la nació marxa cap á un perverion brillant, creuré que tot lo que diulen de que hi ha miseria es fals, fins creur... ab don Alejandro! Que ja es creure, ¿no es veritat?

C. GUMA

## AYRES DEL TRÓPICH

*Consummatum est!*

Impacienta y tement potser que l' colomet cubá s'despertés, l' àliga americana se li ha tirat á sobre y nyach!... A horas d'ara el president de la república ja no es don Tomás Estrada Palma: es mister Taft, el mateix mister que á son temps s'encarregà també de pendre, possessió de las islas Filipinas en nom dels Estats Units.

Ha succehit lo qu'era d'esperar. La gent del Nort n'estava prenduda de la isla de Cuba. Tots els yankees que la visitaven, al tornar á la seva terra cantavan aquella cansó:

«De la patria del cacao, de la guayaba y del café vengo, amigo, enamorado y acaso pronto volveré.»

Y en efecte, hi han tornat, y més aviat segurament de lo qu' els mateixos s'imaginavan. Hi han

tornat ab carácter interí, pero ab una interinitat que no tots els ulls que avuy están oberts la veurán acabada.

L'oncle Sam es escrupulós y fa las cosas en deguda forma. Ell va á Cuba, es cert; y hasta hi va ab l'arma al coll; pero res més lluny del seu pensament que la idea anexionista. ¡Oh, això no!

—Vinch aquí—ha dit al saltar al moll de l'Havana—á restablir l'orde y la pau. No soch un conquistador, soch un protector, un amich carinyós que vé á arreglar las vostras coses... sense que ningú el cridi.

Que la seva intervenció es pacífica, salta á la vista. Deu ó dotze barcos de guerra s'estan preparant à tota pressa en els arsenals americanos. Un verdader cos d'exercit desembarcarà un dia d'aquesta á l'illa de Cuba. L'Havana, Cienfuegos, Matanzas, Santiago, Trinidad, Puerto-Príncipe, quedarán ocupats militarment. Ecls naturals de l'illa, lo mateix els partidaris del govern caygut que'ls que contra ell varen rebelarse, serán desarmats. De la punta Maisí al cap de Sant Antoni no hi haurá á Cuba altra forsa que la nort americana... ¿Poden ser més claras las amistoses intencions del oncle Sam?

Per si això fos poch,—mister Taft ho ha dit,—en l'administració de la República no s'hi introduuirà la més petita alteració. Tot s'hi conservarà com si res hagués succehit. Las mateixes lleys, els mateixos reglaments, el mateix mecanisme burocràtic...

Això sí; els administradors serán... els nort americanos. Ecls yankees s'instalarán en las aduanas, en las oficines de correus, en las administracions de impostos. Y en nom d'ella cobrarán... y guardarán els quartos. ¡Hi ha res més bonich que això?

Com sol succehir en las casas hont tot de cop hi va á parar una herència quantiosa, als Estats Units ja's barallan. Y ho fan ab tan poch recato, que tot hom s'entera de lo que diulen.

—Cuba... ja tenim Cuba... Y ara ¿qué n'hem de fer?

—Ens la quedém, y llestos.

—¡Oh! Això aviat está dit. ¿En quina forma ens l'hem de quedar? ¿La consideraré estat ó territori?

—Estat.

—¡Protestó! Territori y prou:

—Cuba no ho voldrà.

—¿Y qué ha de importarnos á nosaltres la seva opinió?

Escandalitzat de la disputa, no per lo que en ella's diu, sinó per lo que la gent pensará, mister Roosevelt hi intervén, sempre oportú, y estableix paternalment la bona doctrina, la verdadera doctrina.

—Ni territori ni estat... ¿Ahont s'ha vist això?.. Ecls Estats Units no tenen per qué ficarbi ab aquestes cosas. ¿S' imaginan els senyors anexionistes que això com això s'atenta contra la independència d'una nació? Cuba es mestressa dels seus destins y ella es la que al seu gust ha d'organisar y constituirse.

Per xó, apart de lo de las tropas que la ocupan ó no tardar gayre la ocuparán, y del cuidado de la recaudació, que l'oncle Sam ha tingut l'abnegació de quedarse, á l'illa no s'ha variat res.

La bandera cubana, ostentant las tres barres blavas y la estrella solitaria, tremola lo mateix que avanç al Morro de l'Havana y á tots els forts y edificis públichs.

Se convocarà al poble á novas eleccions pera proverhir la presidència, avuy vacant, encare que desempenyada familiarment per mister Taft, y ja ho tenim tot engiponat. ¡Visca el nou president!.. Y á continuar la historia de la república cubana.

El plan, com se veu, es tropicalment deliciós; pero garribàr se portaré á terme?

Avans que's fassin las eleccions, durant las eleccions ó després de las eleccions ¿no pot ser que succeixin coses que obliguin á la empresa á cambiar el programa?

Més clar, se cumplirà la profecía de'n Palma, quan al pendre per primera vegada possessió de la presidència, digué: «Vaig á ocupar un càrrec que ningú ha ocupat y que ningú, després de jo, ocuparà?

Sigui com sigui, crech que als cubans es ja hora de dis'si allo:

«¡Acordaos del Maine!»

FANTÀSTICH

Els governs no s'han establert pera comoditat dels governants, sinó pera bé dels governats.—Sidney.



N Lerroux, desde'l balcó del Hotel Colón, y consti que ho copió d'*El Progreso*; no voldrà que ningú digues que m' ho invento:

«En representación de la Francia radical, en representación de la Rusia revolucionaria, que luchan heroicament en pro de la reivindicación de la libertad, vienen á compartir con nosotros las alegrías del aniversario de una modesta revolución.»

Ja ho veulen, la Revolució que va enderrocar un trono secular no fou més que modesta... Res, una cosa de poch més ó menos.

Jo ja ho veig, tot en aquest món es relatiu. Y per revolució grossa, despanpanant, radicalissima, cap com la qu'ell està fent en la seva torra dels Joseps pets.

Un'altra frase del mateix gran revolucionari.

Aquesta va dirla al Coll. Y consti que també la copió d'*El Progreso*:

«Nuestros huéspedes deben llevar la convicción de que Barcelona, pueblo eminentemente republicano, quiere vivir y acudir, si es necesario, á la Revolución.»

Bo es sapiguerho. Pero ¿qui ha de determinar aqueixa necessitat de acudir á la Revolució: el poble

mateix ó els que mentrestant ne viuen y esperan sentats á taula que 'l poble 'ls ho digui?

Valdría la pena de aclarirho.

teras de la patria á la invasió dels productes francesos, que ha de tirar per portas al treball espanyol.  
No es veritat que semblan ximples? Pero lo més trist es que las seves bojerías las paga únicament el país que treballa y s'escarrassa.



Un pobre malalt al seu metje:  
—De manera, senyor Doctor, que vosté no creu en els remeys?  
—Y está clar que no hi crech, com tampoch crech en la religió.  
—Aquesta sí qu' es bona. Y donchs ¿per qué l's emplea?  
—Ja'm guardarà jo de suprimirlos: els remeys, com la religió, ajudan als malalts á tenir paciencia.

Entre mare y fill:  
—Vaja, Enriquet: fesli un petó á l' aya.  
Resposta del nen:  
—Ja me'n guardaré: ahir el papá voliafern'hi un y ella li va donar dos bofetadas.



Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—Set-ma-na-ri.
- 2.ª ANAGRAMA.—Agost—Gotas.
- 3.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Mollerusa.
- 4.ª ROMBO.

P A S  
P A L E T  
P A L A M O S  
S E M I S  
T O S  
S

5.ª GEROGLÍFIC.—Com mes compassos mes puntas.

Han endavatinat totas 6 part de les solucions corresponents al número anterior, els caballers: Tres calandris de Masnou, Pepet dels Telefons, El manobre d'en Boleda, Enrich Bonsgarriga (a) Suat, Peret dels Tranquils, Emili Pellslera, Moka Soka y C.º, Joan Rovira y Olivé, R. A. (a) Pau de las Calzas curtes, A. Monclús (Musclus), Juanito Trullàs, Miquel Ferrer Dalmau, y F. Cervelló J.



XARADA

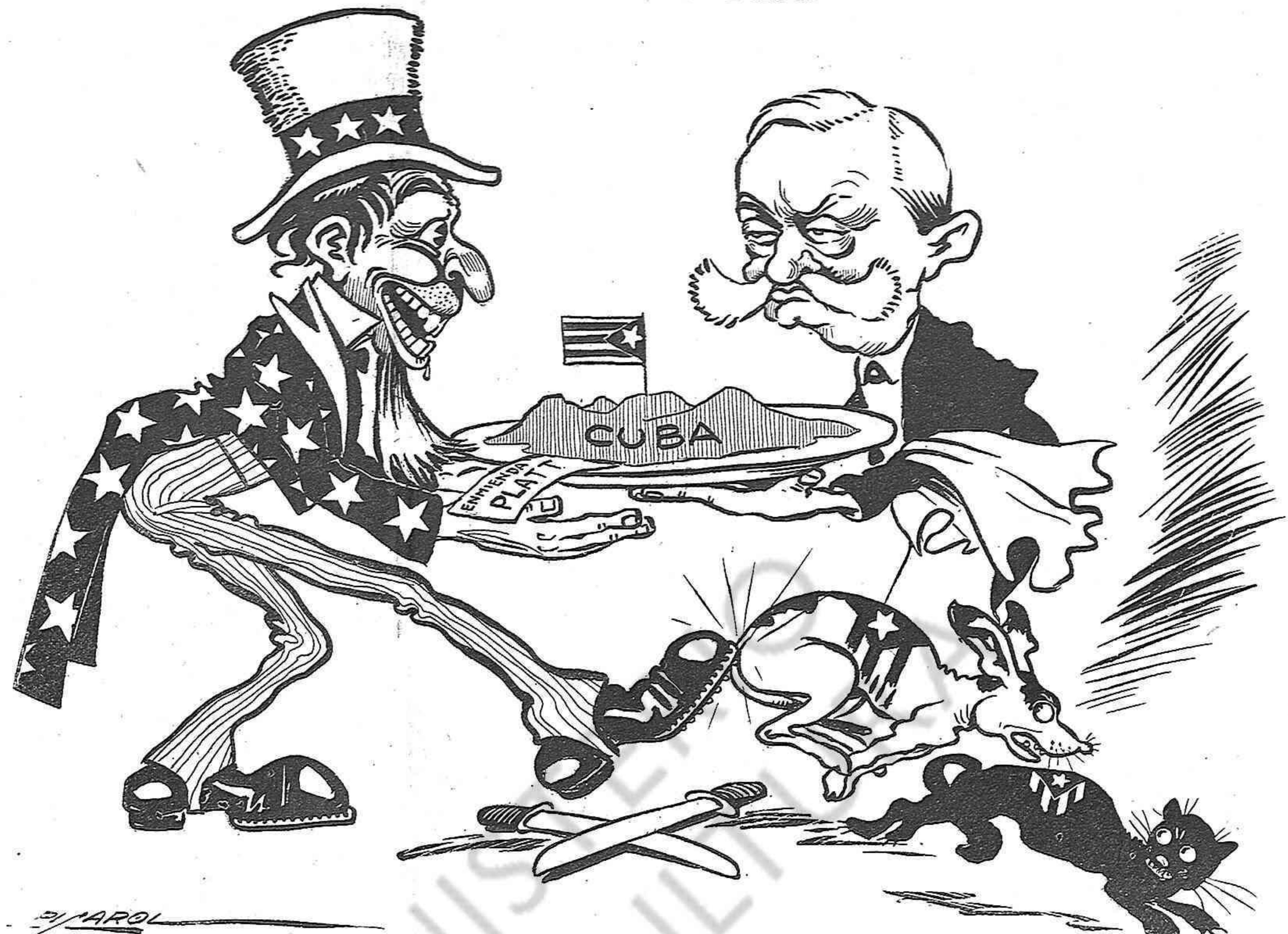
Ahí al tombá en cert cantó  
vaig topá ab una tres-quarta  
la cosa més preciosa:  
alteta, rosseta y blanca;  
uns ulls, del coló del ví  
negre de nostra comarca;  
uns cabells al igual que  
doblas de quatre esbrinadas;  
y un cosset tant búfó, com  
un canti de Vilafranca.

Al veure aquella hermosura  
vaig quedar fet una estatua;  
vaig quedar tant encantat  
que hasta tercera m' pensava  
que alló fos una persona;  
me semblá véurer á un àngel.

La vaig seguir una estona,  
y veig qui s'entra á una casa;  
y quan jo anava, també,  
á entrarhi, una bofetada  
per cinch dits desconeguts  
me sento doná en mas galtas.

Me primera-dos per veure  
qui era, y veig una donassa  
que 'm diu:—¿Qué's pensa vosté  
d'aquesta xicotá? vaja,  
enrahoni, corri, cuyti!—

### El tiberi de Cuba



ESTRADA PALMA:—Oncle Sam, el platt està á punt. Quan vulgui pot comensar á assentarse á taula.

Mes jo ab la qua entre camas,  
corrents vaig tocar el tres  
d'allí, sens d'una paraula.

Avuy m' hi he anat á informar,  
y ara ja sé que 'l tal àngel

es una modista filha

de prima-segona-quarta

y que aquella que 'n' á mí

va darme una bofetada,

no era altra dona [escoitume]

si sou servits! que sa mare.

[Si m' hi arribo á declará,

no m' arrendo la ganancia!...

Tingut hauria una sogra

de mal geni y forta grapa.

Mes, per això no vull dir

que si se 'm presenta un'altra

de xicotá (y no es broma)  
com aquella tot tan maca,  
no la prengui per mulher:  
la prendré de bona gana.

NAS DE LL. VILAFRANQUÍ

ANAGRAMA

A dintre de una cartera  
que tenia en un total,  
vaig trobar dísses enerra  
un tot molt fenomenal.

TARGETA

ELISA ODET

TABERNER

Formar ab aquestes lletras el títol d' una zarsuela  
CARARACH  
ROMBO

### Davant del perill



EL PATRÓ:—¿Y consentirás que ab aixó del tractat ab França 'ns tiriñ las fàbricas á terra?

L' OBRER:—¿Y no us decidireu vosaltres á ajudarnos á tirar á terra avans la fàbrica de las injusticias que gira baix la rahó social Oligarquia, Caciquisme y C.º?

### «La Campana» á la Llibertat



—¿Qué tal? ¿N' has quedat contenta de la  
Festa d' aquest any?

—Ni contenta ni trista. ¡Com que no 's va  
fer per mi!

1.ª ratlla: Consonant. — 2.ª: Carrer de Barcelona. —  
3.ª: Carrer de Barcelona. — 4.ª: Carrer de Barcelona. —  
5.ª: Nom familiar diminutiu. — 6.ª: Moltes bestias ne  
tinen. — 7.ª: Consonant.

NOY DE LAS MOSTRAS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6.—Part del mon.

5 2 3 3 4.—Utensili casulá.

5 1 3 6.—Fruta.

5 4 2.—A moltes cases.

4 2.—Aliment.

3.—Consonant.

J. SALVÀ

### CORRESPONDENCIA

Caballers: J. Bargalló, Fe de la Flor, Pere Teixidor, Miquel Serilla, Serafín Lobo, Emili Palliser, Moka Soka y C.º, A. Nadal y Miquel Ferrer Dalmau: Casi bé que no. Caballers: Jaumet de Gracia Poca, Germans Brainera, Tres calandris de Masnou, Enrich Bonsgarriga (a) Suat, y Musclús: Casi bé que si.

Caballers: Sisket D. Pails, S. R. y R., A. A. T., F. Aige S., J. Moret de Gracia, Lluís G. Salvador, Fidel Delfí, R. de la Galera, J. O. M., J. C., J. P., Ramonet R., J. B., J. P. C., M. Colomé y R., y J. Mascaró y S.: Rebuta els originals ab destí als Almanachs, y tantas gràcies.

Caballer: J. R. y C. (Blanes): Ho sentím, pero això que 'ns demana es impossible. Ab tot, procuraré d'ara endavant subsanar tots els lapsus que ocorrín. — M. Humbert: El dibuix es poca cosa. — Joseph Casadesús: No 'ns ha conmogut. — Germans Brainera: Flaqueja. — M. Zapata y F.: Serà veritat, pero no ho sembla. — Manel del Pícaro: Molé bé. Ne farém l'ús que creuré convenient. — Emili Alsina: Olé pels artistes modernistes! — F. Cervelló J.: Magriscolis. — Antoni Feliu: Veurem, veurem... — E. Guitart: Hi ha algunes imperfeccions. — R. A. (a) Pau de las Calzas Curtes: Nonée. — E. R., J. M. F., y un Lector: No 'ns es possible publicar les cartas que 'ns han enviat, per distints motius.

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8  
Tinta Ch. Lorilloux y Cº